

A
c
b
p
09

062:41
Stamboek no.
3723

S T O K S N I J B O N E N

1976

Rassenproeven eerste beoordeling

Herfstteelt

J.H. Stolk en R.H.M. Maaswinkel

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen
(Gedetacheerd op het Proefstation voor de Groenten-
en Fruitteelt onder Glas te Naaldwijk)

Niet voor publicatie

Intern verslag no. 7

Inhoud:

		blz.
1. Proefopzet en rassen	(tabel 1)	1
2. Waarnemingen		3
3. Resultaten 1e beoordeling te Beemster	(tabel 2)	4
4. Lengte/breedte bepalingen te Beemster en te Naaldwijk	(tabel 3)	5
5. Produktiegegevens te Beemster	(tabel 4)	6
6. Produktiegegevens te Naaldwijk	(tabel 5)	7
7. Ras beschrijvingen.		8

Proefopzet:

In de herfst van 1976 werden 15 stoksniijbonerassen beproefd op hun gebruikswaarde. Daar in 1968 voor het laatst rassenproeven met dit gewas in de herfststeelt zijn genomen, zijn alle gangbare rassen nogmaals in de proefserie opgenomen. Naast 11 oudere rassen waren er 4 nieuwe rassen in de proef opgenomen, die nog nooit eerder hun waarde hebben kunnen bewijzen in het rassenonderzoek. Als standaardrassen zijn de rassen Hazet (van Huizer, Rijsoord) en Helda (van Nunhem, Haelen (L)) gebruikt.

De rassenserie is beproefd op de proeftuin te Beemster en op het bedrijf van dhr. v. Daalen, Grote Woerdlaan 40 te Naaldwijk.

Op beide plaatsen lag de proef in tweevoud. Te Naaldwijk kiemden de rassen O en Y vrij slecht, waardoor er te weinig planten waren om deze rassen in tweevoud in de proef op te nemen. Door het warme droge weer hadden de planten na het uitpoten een moeilijke start. Vooral in Naaldwijk is het scherpe weer in augustus er de oorzaak van geweest, dat de gewasontwikkeling zo schraal was, dat een goede beoordeling op gewaseigenschappen moeilijk uitvoerbaar was. In Naaldwijk is dan ook voornamelijk naar de opbrengst- en kwaliteitsverschillen tussen de rassen gekeken. De zaai-, plant-, beoordelings- en oogstdata waren als volgt:

	zaai	planting	beoordeling	oogstperiode
Beemster	20-7-'76	26-7-'76	23-9-'76	14-9-'76 t/m 4-10-'76
Naaldwijk	22-7-'76	30-7-'76	28-9-'76	18-9-'76 t/m 14-10-'76

Te Naaldwijk stond de proef op een lichte zavelgrond. De veldjes waren 10 m². In een Venlo-kas waren aan weerskanten van de kap 2 rijen stoksniijbonen gepoot met in het midden een rij stokslabonen, die voortijdig werd gerooid om de snijbonen meer ruimte te geven. De plantafstand was 45 cm en er was 1 plant per "pol" geplant. Op de proeftuin te Beemster stonden de rassen op een vrij zware grond. De veldjes waren 25 m². In een Venlo-kas waren 3 rijen per kap geplant. De plantafstand was 50 cm en het aantal planten per pol was 2.

De beproefde rassen zijn vermeld in tabel 1.

Rassen	Code	Veldnummers				Herkomst
		Beemster		Naaldwijk		
		I	II	I	II	
Helda	A	15	31	15	31	Broos Tegelen
	B	11	26	11	26	Enza Enkhuizen
	C	2	22	2	22	Nunhem Haelen (L)
	D	10	32	10	32	Nunhem Haelen (L)
	E	14	29	14	29	A.R. Zwaan Voorburg
	F	1	21	1	21	Rijk Zwaan De Lier
	G	4	27	4	18	Rijk Zwaan De Lier
	H	12	19	12	19	Rijk Zwaan De Lier
	I	9	27	9	-	v/d Berg Naaldwijk
	K	8	28	8	28	v/d Berg Naaldwijk
	L	16	23	16	23	Holland Se Tect. Andijk
	M	13	24	13	24	v/d Floeg Barendrecht
	N	6	25	6	25	v/d Floeg Barendrecht
	O	5	20	5	-	Royal Sluis Enkhuizen
Hazet	P	3	30	3	30	Huizer Rijsoord

Waarnemingen:

De proef te Beemster is beoordeeld door vertegenwoordigers van: het gebruikswaardeonderzoek, de N.A.K.G., de tuinders, de zaadhandel en de voorlichting. Bij deze beoordeling werd gelet op de groeikracht, de gewasopbouw en de peuleigenschappen (vorm en kleur). Tevens maakte men opmerkingen over bijzonderheden van de rassen.

De proef te Naaldwijk is beoordeeld door vertegenwoordigers van het gebruikswaardeonderzoek en de voorlichting.

Naast bovengenoemde beoordelingen namen de gebruikswaardeonderzoekers en de proefnemers regelmatig de stand van de gewassen op. Ook is de draadvorming aan de peulen en de lengte-breedte-verhouding van de peulen bepaald.

De productie werd door de proefnemers zelf bepaald. Te Beemster heeft men slechts de totale opbrengst bepaald, terwijl te Naaldwijk ook is gelet op de hoeveelheid niet-exportwaardig product die de rassen leverden.

De resultaten van de proeven zijn te vinden in de tabellen 2, 3, 4 en 5. Voorts zijn in de rasbeschrijvingen alle andere waarnemingen, welke niet in de tabellen staan, verwerkt.

Tabel 2.

Resultaten van de beoordeling te Beemster 23-9-'76.

ras	groei­kracht	opbouw	vorm	kleur	G.W.
A	6.8	6.8	6.3	7	6.5
B	7.5	7	7	6.8	7
C Helda	7.3	7	6.8	6.3	6.8
D	6.8	6.8	6.8	6.8	6.8
E	7	5.5	4.8	5.5	4.8
F	7.5	6.8	6.3	6.8	6.3
G	8	6.8	5.7	6.5	5.5
H	7.5	6.8	5	7	5
I	7.3	6.8	5.5	6.3	5.5
K	4	5.5	6	7.3	5
L	6.8	6.5	6.5	7.5	6.5
M	6.8	6.3	6.8	7.3	6.8
N	7.3	6.8	6.5	6.8	6.5
O	6	6.3	7	7	6.3
P Hazet	6.8	7	6	6.3	6
gemiddeld	6.9	6.6	6.2	6.7	6.1

groei­kracht 5 = te weinig 8 = te veel
 opbouw (v.h. gewas) een hoog cijfer is gunstig
 vorm (v.d. peul) een hoog cijfer is gunstig
 kleur (v.d. peul) 5 = te licht 8 = donkergroen
 g.w. (gebruikswaarde) een hoog cijfer is gunstig.

Tabel 3.

Lengte/breedte verhouding van de peulen.

ras	Beemster			Naaldwijk		
	lengte	breedte	L/B	Lengte	breedte	L/B
A	22.8	1.9	12	22.4	2.0	11
B	23.5	2.0	12	23.6	2.1	11
C Helda	23.8	1.9	13	22.6	2.0	11
D	23.6	1.9	12	22.6	2.0	11
E	21.9	2.0	11	21.7	2.0	11
F	21.6	2.1	10	19.9	2.1	9
G	20.0	2.0	10	20.2	2.0	10
H	18.1	2.0	9	19.7	2.0	10
I	20.9	1.8	12	19.7	1.8	11
K	19.1	1.8	11	19.6	1.8	11
L	21.0	2.0	11	20.7	2.1	10
M	22.9	1.9	12	21.5	2.0	11
N	23.7	1.9	13	22.0	1.9	12
O	20.6	1.9	11	18.0	1.9	9
P Hazet	21.2	2.0	11	20.6	2.1	10
gemiddeld						

lengte in cm

breedte in cm

L/B = het quotiënt lengte/breedte.

L/B hoog = lange slanke peul

L/B laag = korte brede peul.

Tabel 4.

Productie gegevens van de stoksnijsbonerassenproef
1e beoordeling te Beemster.

Ras	T/m 20/9			T/m 4/10		
	I	II	gem.	I	II	gem.
A	480	560	520	1680	1490	1585
B	310	420	365	1315	1320	1320
C Helda	525	680	605	1770	1905	1840
D	375	170	275	1180	995	1080
E	800	720	760	1720	1815	1770
F	740	815	780	1925	1995	1960
G	715	565	640	2040	2130	2085
H	90	625	360	1285	1925	1605
I	605	640	625	1540	1535	1540
K	25	245	135	615	775	695
L	355	480	420	1495	1370	1435
M	710	430	570	1475	1555	1515
N	575	520	550	1630	1410	1520
O	710	510	610	1770	1405	1590
P Hazet	810	860	835	2025	1970	2000
gemiddeld	520	550	535	1565	1575	1570

I = 1e herhaling

II = 2e herhaling

gem. = gemiddelde van beide herhalingen

productie is weergegeven in grammen per m².

Tabel 5.

Productiegegevens van de stoksnijbonerassenproef
1e beoordeling te Naaldwijk herfst 1976.

Ras	I		II		gemiddeld	
	opbr.	% stek	opbr.	% stek	opbr.	% stek
A	1347	7.1	1128	0.3	1238	3.7
B	617	10.2	754	-	686	5.1
C Helda	352	-	1102	9.6	727	4.8
D	756	5.2	535	-	646	2.6
E	1248	23.7	1635	16.9	1442	20.3
F	769	4.8	875	4.6	822	4.7
G	879	7.9	845	2.0	862	4.5
H	1280	4.0	1103	7.8	1192	5.9
I	846	3.2	-	-	-	-
K	601	-	846	5.1	724	2.6
L	1370	6.0	1230	7.7	1300	6.9
M	1131	1.1	1185	22.6	1158	11.8
N	944	3.6	1010	16.0	977	9.8
O	655	1.9	-	-	-	-
P Hazet	608	4.6	1303	5.5	956	5.1
gemiddeld	960	5.6	1042	7.2	1018	6.4

I = 1e herhaling

opbr. = productie in grammen per m²

II = 2e herhaling

% stek = % van de totaal productie dat stek was.

Wegens gebrek aan plantmateriaal (lage kiemkracht) kwamen de rassen I en O slechts in enkelvoud voor.

Er kwamen enkele droge, zoute plekken in het proefveld voor, waarvan vooral de rassen C en P in de 1e herhaling nogal wat nadeel onder-
vonden.

Ras beschrijvingen.

Object A:

De groeikracht was voldoende en de doorgroei goed. De gewasopbouw was goed. Dit ras was normaal productief, maar wat te laat voor een kort durende herfstteelt.

De peulen waren redelijk van vorm, vrij lang (22 à 23 cm), vrij smál (18 à 21 mm breed) en normaal tot donkergroen. Er is geen draadvorming geconstateerd. De peulen waren regelmatig van vorm, er werd vrij weinig stek geogst.

Dit ras heeft redelijk voldaan.

Object B:

De groeikracht was sterk en de doorgroei goed. De gewasopbouw was goed. Dit ras was matig productief en te laat voor een kortdurende herfstteelt.

De peulen waren mooi van vorm, lang (23 à 24 cm), normaal van breedte (20 à 21 mm) en normaal groen. Dit ras heeft draad. De peulen waren regelmatig van vorm en er werd een normale hoeveelheid stek geogst. Ras B is resistent tegen zwarte vaatziekte en tolerant voor rolmozaiek.

Dit ras heeft vrij goed voldaan, zij het dat de produktie laag was.

Object C:

De groeikracht was sterk en de doorgroei goed. De gewasopbouw was goed. Het blad was vrij klein. Ras C was vrij goed productief, maar tamelijk laat voor een kortdurende herfstteelt.

De peulen waren vrij goed van vorm, lang (22 à 24 cm), vrij smal (19 à 20 mm breed) en normaal - tot iets lichtgroen.

Er is geen draad gevonden. De peulen waren regelmatig van vorm en er werd een normale hoeveelheid stek geogst. Dit ras is resistent tegen rolmozaiek. Ras C heeft goed voldaan.

Object D:

De groeikracht en de doorgroei waren redelijk. De gewasopbouw was vrij goed. De totaalproductie was laag. Ook kwam dit ras voor een korte teelt te laat in productie.

De peulen waren vrij goed van vorm, lang (22 à 24 cm), vrij smal (19 à 20 mm) en normaal - tot iets lichtgroen. Er werd een enkele peul met draad gevonden. De peulen waren regelmatig van vorm en er werd weinig stek geoogst. Ras D is resistent tegen rolmozaiek en vlekkenziekte. Dit ras heeft door de te lage productie matig voldaan.

Object E:

De groeikracht was goed evenals de doorgroei. De gewasopbouw was onvoldoende. Sommige beoordelaars noemden het gewas slap en vodderig. Dit ras was zeer vroeg en goed productief.

De peulen waren onvoldoende van vorm, normaal van lengte (21 à 22 cm), normaal van breedte (20 à 21 mm) en bleekgroen-glimmend. Ras E had iets draad. De peulen waren niet regelmatig van vorm, er werd een hoog gewichtspersentagestek geoogst. Ook liet dit ras snel de bonen zien in de peulen en trad er nogal wat abortie op.

De uniformiteit was onvoldoende, want er kwamen enkele spekbonen voor. Dit ras heeft vrij slecht voldaan.

Object F:

De groeikracht was sterk en de doorgroei matig tot redelijk. De gewasopbouw was vrij goed. Wel was het gewas wat vol en draagt dit ras de peulen in het begin nogal laag. Ras F was vroeg en tamelijk productief (te Beemster goed productief, te Naaldwijk matig productief).

De peulen waren voldoende tot redelijk van vorm, wat kort (19-22 cm), normaal van breedte (20-22 cm) en goed tot donkergroen van kleur.

Dit ras had iets draad. De peulen waren regelmatig van vorm en er werd een normale hoeveelheid stek geoogst.

Ras F heeft redelijk voldaan.

Object G:

De groeikracht was erg sterk en de doorgroei goed. De gewasopbouw van dit mengras was vrij goed. Er kwamen vroege laagdragende en latere hoogdragende planten in voor. Het blad was vrij groot. Dit ras was tamelijk vroeg en de totaal productie was redelijk in Naaldwijk en hoog in Beemster.

De peulen waren matig tot redelijk van vorm, wat kort (19-21 cm), wat smal (+ 20 mm) en normaal groen van kleur. Dit ras had draad. De peulen waren regelmatig van vorm, er werd een normale hoeveelheid stek geoogst. Ras G is resistent tegen rolmozaiek. Dit ras heeft in Beemster goed voldaan en in Naaldwijk matig.

Object H:

De groei­kracht was sterk en de doorgroei redelijk. De gewasopbouw was vrij goed. Het blad was groot. Dit ras heeft de hoofdproductie vrij laag aan de plant. Ras H was wat laat en de productie was normaal. De peulen waren licht ingesnoeid, matig van vorm, tekort (18-20 cm), wat smal (+ 20 mm) en normaal tot donkergroen van kleur. Het gewichtpercentage stek was wat hoog. Dit ras had draad. Ras H heeft matig voldaan.

Object I:

De groei­kracht was vrij sterk en de doorgroei goed. De opbouw was goed. De productie kwam niet vroeg op gang en de totale productie was normaal. De kiemkracht was matig, waardoor dit ras in Naaldwijk slechts in enkelvoud kon worden opgenomen. De peulen waren te Beemster matig en te Naaldwijk redelijk van vorm, tamelijk kort (19-21 cm), smal (+ 18 mm) en wat variabel donkergroen van kleur. Dit ras had geen draad. De peulen waren regelmatig van vorm en er werd een normale hoeveelheid stek geoogst. Ras I heeft redelijk voldaan.

Object K:

De groei­kracht was slecht evenals de doorgroei. De gewasopbouw was matig. De productie kwam tamelijk laat op gang. De totaalproductie was laag. De peulen waren voldoende van vorm, tamelijk kort (19-20 cm), smal (18 mm) en donkergroen. Dit ras was draadloos. Het gewichtpercentage stek was vrij laag. Ras K is resistent tegen rolmozaiek. Dit ras heeft matig voldaan.

Object L:

De groei­kracht was matig evenals de doorgroei. De gewasopbouw was ruim voldoende (licht open gewas met groot blad). Dit ras was

laat en had een redelijke tot goede totaal productie.
De peulen waren redelijk van vorm, normaal van lengte (20 à 21 cm), normaal van breedte (20 à 21 mm) en normaal tot donkergroen.
De peulen waren iets ingesnoerd. Er werd nogal wat stek geoogst.
Dit ras heeft iets draad. Ras L is resistent tegen rolmozaiek.
Dit ras heeft redelijk voldaan.

Object M:

De groeikracht en de doorgroei waren normaal. De opbouw was voldoende.
Dit ras was tamelijk laat, maar gaf verder een normale opbrengst.
De peulen waren goed van vorm, lang (21 à 23 cm), tamelijk smal (19 à 20 mm) en donkergroen. Dit ras was draadloos. Er werd nogal veel stek geoogst. Ras M is resistent tegen rolmozaiek.
Ras M heeft redelijk voldaan.

Object N:

De groeikracht was tamelijk sterk en de doorgroei goed. De gewasopbouw was goed. Dit ras was nogal laat voor een korte teelt.
De totaalproductie was matig tot normaal. De peulen waren goed van vorm, lang (22 à 24 cm), tamelijk smal (+ 19 mm), zonder draad en normaal groen van kleur. De peulen waren iets ingesnoerd en er werd vrij veel stek geoogst.
Ras N heeft matig tot redelijk voldaan.

Object O:

De groeikracht was net voldoende evenals de doorgroei en de gewasopbouw. Dit middelvroegeras gaf een goede totaalproductie.
De kiemkracht was slecht, waardoor dit ras in Naaldwijk slechts in enkelvoud kon worden opgenomen.
De peulen waren tamelijk goed van vorm, kort (18 à 21 cm), tamelijk smal (+ 19 mm), glanzend donkergroen, snel ingesnoerd en niet draadloos. Er werd vrij weinig stek geoogst. Dit ras heeft geen resistenties.
Ras O heeft matig tot redelijk voldaan.

Object P:

De groeikracht was goed evenals de doorgroei. De gewasopbouw was goed. Dit ras was zeer vroeg en gaf een hoge totaalproductie. De peulen waren voldoende van vorm, normaal van lengte (20 à 22 cm) en breedte (20 à 21 mm), licht- tot normaal groen, weinig ingesnoerd en niet draadloos. Er werd normaal tot tamelijk veel stek geogst. Ras P heeft goed voldaan.

Deze gegevens mogen niet gepubliceerd worden dan met toestemming van het hoofd gebruikswaardeonderzoek glasgroentegewassen.

Gewas: Stoksnijboon

Uitslag beoordelingscommissie 1e beoordeling herfst 1976

Code	Rassen	Inzender	Uitslag	Omschrijving
A	Limka	Broos	doorgaan	naar 2e beoordeling herfst 1977
B	Ezetha's Superia	Enza	afgewezen	onvoldoende produktie
C	Helda	Nunhem	doorgaan	naar 2e beoordeling herfst 1977
D	Gigi	Nunhem	afgewezen	onvoldoende produktie
E	Forto	A.R. Zwaan	afgewezen	onvoldoende vruchtform, vrucht- kleur, gebruikswaarde, te veel stek
F	Romore	Rijk Zwaan	doorgaan	naar 2e beoordeling herfst 1977
G	Combine	Rijk Zwaan	afgewezen	te sterke groeikracht, onvoldoende vruchtform, gebruikswaarde
H	Infra	Rijk Zwaan	afgewezen	onvoldoende vruchtform, gebruiks- waarde, te kort
I	Groene Wimpel	v.d. Berg	afgewezen	onvoldoende vruchtform, gebruiks- waarde
K	Kabosto	v.d. Berg	afgewezen	onvoldoende groeikracht, door- groei, matige gewasopbouw, on- voldoende produktie
L	Kolba	Holland Select	doorgaan	naar 2e beoordeling herfst 1977
M	Selka	v.d. Ploeg	doorgaan	naar 2e beoordeling herfst 1977
N	218/75	v.d. Ploeg	doorgaan	naar 2e beoordeling herfst 1977
O	ABO	Royal Sluis	doorgaan	naar 2e beoordeling herfst 1977
P	Hazet	Huizer	doorgaan	naar 2e beoordeling herfst 1977